

Minister Klimatu i Środowiska

DKO-OPZ.0500.5.2026.JK
4297129.17432650.14400519
Warszawa, 12-05-2026

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację Posłanki Małgorzaty Tracz (znak: K9INT16048).
Temat: pilne podjęcie działań systemowych oraz interwencyjnych mających na celu likwidację tzw. bomb ekologicznych, czyli nielegalnych składowisk odpadów niebezpiecznych.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmiku RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr K10INT16048 Posłanki Małgorzaty Tracz, przekazuję informacje w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska (MKiŚ).

Na wstępie, na podstawie informacji przekazanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ), należy poinformować, że w Siechnicach przy ul. Zachodniej w latach 2013-2020 firma „Local Recycling” Center Sp. z o.o. prowadziła wydobywanie oraz przerób żużla pohanitniczego z hałdy po dawnej hucie w Siechnicach. Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska (dalej: „Dolnośląski WIOŚ”) prowadził kontrole w ww. zakładzie w 2014 r., 2016 r., 2017 r. i 2019 r. Proces przerobu hałdy żużla zakończył się w I połowie 2020 r. Na przedmiotowym terenie zmagazynowane zostało kruszywo powstające w wyniku przeróbki żużla stanowiące wyrób budowlany. Zgodnie z ustaleniami kontroli Dolnośląskiego WIOŚ z 2019 r. kruszywo było sukcesywnie sprzedawane¹.

Proces wydobywania żużla z hałdy uregulowany był decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego² udzielającą „Local Recycling” Center Sp. z o.o. zgody na wydobywanie odpadów ze zwałowiska żużli pohanitniczych w Siechnicach. Warunki prowadzenia przetwarzania odpadów żużla w instalacji określały: decyzja wydana przez Starostę

---

¹ Przykładowo: w 2018 r. sprzedano 76 723 Mg, a w okresie I-IX.2019 r. sprzedano 122 839 Mg.

² Nr WO 1/2013 znak DOW-S-V.7221.36.2013.KD z dnia 02 lipca 2013 r., zmienioną decyzją nr WO 1.1/2016 znak: DOW-S-V.7243.21.2015.KD z dnia 12 kwietnia 2016 r.

Powiatu Wrocławskiego³, zezwalająca na przetwarzanie odpadów innych niż niebezpieczne w procesie odzysku R4 i R5 w instalacji do przerobu żużła pohutniczego pochodzącego z hałdy zlokalizowanej na terenie działki nr 231/15 obręb Siechnice, a następnie pozwolenie zintegrowane na prowadzenie instalacji do przetwarzania odpadów żużła pohutniczego wydane przez Starostę Powiatu Wrocławskiego⁴.

Wynikiem przerobu hałdy były odzyskiwane metale (żelazochrom) oraz kruszywo dopuszczone do stosowania jako wyrób budowlany (kruszywo budowlane) spełniający wymagania określone w Krajowej Ocenie Technicznej wydanej przez Instytut Badawczy Dróg i Mostów w Warszawie⁵. W ww. dokumentach określone zostały wymagania co do jakości produkowanego wyrobu, w tym m.in. dopuszczalna zawartość chromu ogólnego w wyciągu wodnym (0,5 mg/l).

Równocześnie informuję, że stosownie do zapisu art. 84 i 84a ustawy Prawo budowlane⁶ oraz art. 11 ustawy o wyrobach budowlanych⁷ organem właściwym w kwestii m.in. kontroli przestrzegania i stosowania przepisów prawa budowlanego, w tym w zakresie jakości stosowanych wyrobów budowlanych oraz wprowadzania ich do obrotu są organy nadzoru budowlanego, w tym Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego (w sprawie sprawdzania wyrobów stosowanych przy wykonywaniu robót budowlanych) oraz Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego (w sprawie kontroli spełniania wymagań przez produkty budowlane wprowadzane do obrotu).

W związku z wyżej opisanym wykorzystaniem surowca zgromadzonego na przedmiotowej hałdzie, należy również zwrócić uwagę, że w ramach przyjętej Polityki Surowcowej Państwa⁸ (PSP) realizowane są zadania przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG), które wpisują się w jeden z celów szczegółowych PSP, tj.: pozyskiwanie surowców ze złóż antropogenicznych oraz wspieranie rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym. Działania takie prowadzone są przez PIG-PIB systematycznie w poszczególnych obszarach kraju. Efektem prac jest utworzenie i ciągła aktualizacja geobazy „Hałdy”, która klasyfikuje zinwentaryzowane obiekty w aspekcie możliwości ich przyszłego wykorzystania.

---

³ Nr 274/2013 z dnia 25 czerwca 2013 r.

⁴ Decyzja z dnia 21 września 2015 r. nr 471/2015

⁵ Nr IBDiM-KOT-2018/0211 z dnia 18 września 2018 r., przy czym wcześniej dla kruszywa produkowanego w zakładzie wydana była przez ww. Instytut Aprobata Techniczna z dnia 09 lipca 2013 r., zastąpiona następnie Aprobata Techniczną z dnia 04 marca 2016 r.

⁶ Ustawa z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2025r. poz. 418)

⁷ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1213)

⁸ M.P. 2022 poz. 371.

Warto zaznaczyć, że w maju 2024 roku weszło w życie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia ram na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz zmiany rozporządzeń⁹ (CRMA).

CRMA w sposób wyraźny realizuje założenia gospodarki o obiegu zamkniętym, poprzez wzmocnienie roli odzysku, recyklingu oraz efektywnego wykorzystania surowców krytycznych. CRMA ustanawia konkretne cele w zakresie zwiększenia udziału surowców pochodzących z recyklingu oraz zobowiązuje państwa członkowskie do podejmowania działań na rzecz identyfikacji potencjału odzysku surowców z odpadów, w tym z produktów wycofanych z użycia oraz z odpadów przemysłowych. Szczególny nacisk położono na rozwój wtórnych łańcuchów dostaw, poprawę dostępu do strumieni odpadów zawierających surowce krytyczne oraz usuwanie barier regulacyjnych dla ich odzysku.

Działania te mają na celu zmniejszenie zależności od importu surowców pierwotnych.

W tym kontekście obecnie procedowany projekt ustawy o zapewnieniu gospodarce krajowej dostępu do surowców, w tym surowców krytycznych¹⁰ przewiduje rozwiązania, które mają zapewnić wdrożenie środków wspierających odzysk surowców krytycznych, w tym również odzysk z odpadów wydobywczych (art. 27 CRMA), tym samym przyczyniając się do rozpoznania potencjału odzysku surowców na przykład z historycznych odpadów wydobywczych.

Przepis ten zakłada prowadzenie działań analitycznych i inwentaryzacyjnych w zakresie występowania surowców krytycznych zawartych w odpadach wydobywczych. Zgodnie z CRMA państwa członkowskie powinny identyfikować takie zasoby oraz oceniać możliwość ich gospodarczego wykorzystania.

Rozwiązania te umożliwiają lepsze wykorzystanie już istniejących zasobów, ograniczenie presji na nowe wydobycie, a także tworzą podstawy do rozwoju projektów odzysku surowców, przyczyniając się do zwiększenia bezpieczeństwa surowcowego oraz realizacji celów środowiskowych UE.

Biorąc pod uwagę dane przedstawione przez GIOŚ należy wskazać, że badania gleby i wód podziemnych w otoczeniu hałdy żużla pohanicznego w Siechnicach przeprowadzane były przez Dolnośląskiego WIOŚ regularnie, także w okresie

---

⁹ (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 i (UE) 2019/1020 z dnia 11.04.2024 r. (Dz.U.U.E.L.2024.1252).

¹⁰ Numer z wykazu UC83

poprzedzającym funkcjonowanie instalacji do przerobu żużła pohanicznego. Badania wykonywane były w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (dalej: „PMŚ”). Od 2019 r. badania w ramach PMŚ wykonywane są przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

W badaniach gleby przeprowadzonych w latach 2015-2019 nie zaobserwowano wzrostu stężenia metali w glebie. Ocenę wyników przedmiotowych badań przeprowadzono wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi¹¹. Przykładowo w 2018 r. Wydział Monitoringu Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu przeprowadził badania gleby w 8 punktach zlokalizowanych na terenach wodonośnych m. Wrocławia, w tym w pobliżu hałdy żużła pohanicznego w Siechnicach. We wszystkich badanych punktach stężenie chromu w glebie nie przekroczyło dopuszczalnego poziomu określonego dla gruntów grupy I (obejmujących tereny mieszkaniowe). Ponadto stężenia te były od kilku do kilkudziesięciu razy niższe od stężenia dopuszczalnego określonego dla IV grupy gruntów (obejmującego tereny przemysłowe). Badania gleby realizowano również w latach 2019-2020. W 2020 r. badania wykazały nieliczne przekroczenia wartości dopuszczalnych wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych¹². Nie odnotowano przekroczeń metali ciężkich (cynku, ołowiu, kadmu, miedzi, niklu oraz chromu). Przedstawione w raporcie końcowym porównanie wartości parametrów i stężeń substancji badanych w próbkach gleby i ziemi w 2015 r. i 2020 r. wykazało, że wszystkie substancje wykazują spadek stężeń. Badane parametry jakości gleby i ziemi nie wykazały przekroczenia wartości dopuszczalnych.

Natomiast badania wód podziemnych prowadzono w latach 2020-2024. Oceny jakości wód podziemnych wokół obiektu dokonano w oparciu o rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych¹³. Jakość wód podziemnych pobranych z piezometrów P23, PH i P5, zlokalizowanych w pobliżu zlikwidowanej hałdy Siechnice była zróżnicowana od wód bardzo dobrej jakości (klasa I) do wód niezadawalającej jakości (klasa IV)¹⁴. Stężenie chromu

---

¹¹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 poz. 1395)

¹² Przekroczenia dotyczyły benzo(a)pirenu w 2 punktach pomiarowo-kontrolnych oraz w 1 punkcie pomiarowo kontrolnym – benzo(a)antracenu i benzo(b)fluorantenu.

¹³ Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. z 2019 poz. 2148)

¹⁴ W wodach piezometru P23, zlokalizowanego w pobliżu zlikwidowanej hałdy Huty Siechnice na kierunku napływu wód, na terenie zakładu jej przerobu, stwierdzono występowanie zróżnicowanej jakości wód w latach od wód bardzo dobrej jakości (klasa I), dobrej jakości (klasa II), a także niezadawalającej jakości (klasa IV) ze względu na stężenie manganu. Wody piezometru PH(P7), zlokalizowanego przy hałdzie Huty Siechnice, na kierunku spływu wód w kierunku stawów infiltracyjnych, zaklasyfikowano do wód niezadawalającej jakości (klasa IV). Zdecydowało o tym stężenie azotanów. Wody piezometru P5, położonego na kierunku spływu wód zaklasyfikowano do wód niezadawalającej jakości (klasa IV) ze względu na stężenie manganu i żelaza.

sześciowartościowego we wszystkich badanych piezometrach, osiągnęło wartość poniżej granicy oznaczalności (<0,005 mg/l). Nie jest ono normowane.

Ponadto do wykonywania corocznych badań jakości gleby i wód podziemnych na terenie zakładu przeróbki żużla pohanicznego oraz w jego otoczeniu zobowiązana była Spółka Local Recycling Center Sp. z o.o. na mocy posiadanego pozwolenia zintegrowanego. Kontrole Dolnośląskiego WIOŚ przeprowadzone w Spółce potwierdziły realizację ww. obowiązku.

Jakość wód badana była w 3 piezometrach, 1 studni wierconej oraz 2 studniach gospodarskich kopanych. Pomiaru jakości wód podziemnych wykonane w latach 2018-2019 nie wykazały obecności chromu ani ołowiu (wyniki poniżej granicy oznaczalności metody pomiarowej). Wyniki przedstawione w raporcie końcowym¹⁵ z badania wód podziemnych w miejscach wskazanych w pozwoleniu zintegrowanym, wykonane przez akredytowane laboratorium wykazały, że wszystkie parametry badanych wód spełniają kryterium wody dobrej¹⁶. Poziomy stężeń i badanych parametrów jakości wody podziemnej w 2020 r., w tym chromu, nie przekraczały wartości dopuszczalnych. W ww. raporcie końcowym stwierdzono, że *„porównanie wartości parametrów i stężeń substancji np. z badań w roku 2020 do wartości bazowych tych parametrów z roku 2009, kiedy zakładu przerobczego jeszcze nie było, pokazuje całkowity spadek stężeń badanych substancji w badanej wodzie”*. Równocześnie wskazać należy, że do lutego 2013 r. teren zakładu zlokalizowany był w strefie ochrony ujęć i źródeł wody pitnej dla miasta Wrocławia. Zasięg strefy określała decyzja Urzędu Wojewódzkiego¹⁷. Zasięg strefy ochrony ujęć wody dla miasta Wrocław uległ zmianie w lutym 2013 r. – nowy przebieg strefy określa rozporządzenie¹⁸ Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Zgodnie z ww. rozporządzeniem teren zakładu nie znajduje się w strefie ochrony ujęć wody dla miasta Wrocław.

Dodatkowo, na podstawie informacji uzyskanych od Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w odniesieniu do hałdy pohanicznej w Siechnicach, poinformować należy, iż przed GDOŚ toczyło się postępowanie, w wyniku którego

---

¹⁵ "Ocena techniczna wpływu na środowisko zakładu przerobczego hałdy żużli pohanicznych w Siechnicach k/Wrocławia" 2020 r.

¹⁶ Wg rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych, wody zaliczają się do kategorii dobrych, o ile wartości średnie stężeń badanych parametrów nie przekraczają wartości kryterium określonych dla klasy III czystości wód podziemnych.

¹⁷ Decyzja z dnia 31 marca 1974 r. nr RLS. Gw. I 053/17/74.

¹⁸ Rozporządzenie Nr 1/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z dnia 4 lutego 2013 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody powierzchniowej dla miasta Wrocławia zlokalizowanej na terenie m. Wrocław oraz powiatów: wrocławskiego, oławskiego w województwie dolnośląskim oraz powiatu brzeskiego w województwie opolskim z późniejszymi zmianami

wydane zostało postanowienie¹⁹ utrzymujące w mocy postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu²⁰ odmawiające wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji nakładającej obowiązek przeprowadzenia działań zapobiegawczych lub naprawczych dla terenów hałdy po dawnej hucie w Siechnicach. W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż jak wskazują akta sprawy, do naruszenia okrywy rekultywacyjnej hałdy odpadów, które było przedmiotem postępowania, doszło prawdopodobnie już w roku 1998, a najpóźniej w 2001. W związku z tym należało uznać, że bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku polegające na naruszeniu okrywy składowiska, a tym samym umożliwiające pylenie ze składowiska, zaistniało przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (dalej: ustawa szkodowa). Natomiast na podstawie art. 35 ust. 2 ustawy szkodowej cytowanego w uzasadnieniu ww. postanowienia (aktualnie art. 4 ust. 1 ustawy szkodowej) do szkód w środowisku dotyczących powierzchni ziemi wyrządzonych przed dniem 30 kwietnia 2007 r. zastosowanie miały przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska²¹, zwanej dalej „ustawą Poś”, w brzmieniu dotychczasowym. Z przepisów tych wynikało, że w omawianym przypadku w ówczesnym stanie prawnym nie miały zastosowania przepisy ustawy szkodowej. W uzasadnieniu postanowienia wskazano, iż postępowanie z zakresu rekultywacji zanieczyszczonej gleby lub ziemi prowadzone w oparciu o ustawę Poś (art. 102 – 106) jest postępowaniem niezależnym od postępowania prowadzonego w oparciu o ustawę szkodową. Dlatego też Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska uznał wówczas, że słusznie organ I instancji odmówił wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji nakładającej na podmiot korzystający ze środowiska obowiązek przeprowadzenia działań zapobiegawczych lub naprawczych. Warto zwrócić uwagę, że aktualnie funkcjonują przepisy dotyczące historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi w art. 101a-101r ustawy Poś, analogiczne do dawniej obowiązujących art. 102-106 ustawy Poś.

Natomiast Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu decyzją²² dokonał wpisu do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi informacji o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu powierzchni ziemi występującym na terenie działek, które stanowią teren po dawnej hucie Siechnice²³. Podkreślenia wymaga, iż sama decyzja o wpisie przedmiotowych działek do rejestru jako miejsca występowania potencjalnego historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi, nie nakłada na stronę (władającego terenem) jakiegokolwiek obowiązku bądź ograniczenia, nie odbiera również żadnych uprawnień. Wpis danego gruntu do rejestru, jako potencjalnego historycznego zanieczyszczenia

¹⁹ z dnia 20 października 2009 r., znak: GDOŚ-DKS-281/299/4/09/mp

²⁰ z dnia 15 maja 2009 r., znak: RDOŚ-02-WSI-6614-3/4-3/09/ap

²¹ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2026 r. poz. 202).

²² Decyzja z dnia 29 października 2019 r., znak: WSI.513.42.2019.KS.9, na podstawie art. 101c ust. 3. Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska

²³ Działki o nr. 227/1, 227/3, 231/4, 231/5, 231/8, 231/10, 231/13, 231/15, 231/16, 231/18, obręb Siechnice

powierzchni ziemi, nie jest jednoznaczny ze stwierdzeniem, iż na danym terenie takie historyczne zanieczyszczenie faktycznie występuje, a jedynie wskazaniem obszaru, na którym jest to wysoce prawdopodobne. Zgodnie z procedurą dopiero na późniejszym etapie następuje potwierdzenie historycznego zanieczyszczenia i związana z tym konieczność przeprowadzenia remediacji, albo wykreślenie obszaru z rejestru w przypadku braku takiego potwierdzenia (na podstawie wyników badań przeprowadzonych na terenie potencjalnego historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi).

Z kolei biorąc pod uwagę definicję powierzchni ziemi określoną w art. 3 pkt 25 ustawy Poś, wskazać należy, iż odpady składowane w postaci hałdy nie stanowią powierzchni ziemi, dlatego ewentualna remediacja gleby i ziemi, mogłaby zostać przeprowadzona dopiero po całkowitym usunięciu hałdy odpadów (ich wywozie lub zagospodarowaniu).

Odpowiadając na pytanie 1. *Na jakim etapie są prace nad uruchomieniem środków z KPO przeznaczonych na wsparcie samorządów w likwidacji wielkoobszarowych zanieczyszczeń historycznych i nielegalnych składowisk odpadów niebezpiecznych? Jakie będą główne kryteria oceny wniosków o dofinansowanie i czy tereny stanowiące bezpośrednie zagrożenie dla ujęć wody pitnej (takie jak hałda w Siechnicach) w określeniu zagrożenia i środków sanacyjnych będą traktowane priorytetowo?* oraz pytanie 2. *Jakie inne działania systemowe i legislacyjne planuje podjąć Ministerstwo Klimatu i Środowiska, aby przyspieszyć proces likwidacji „bomb ekologicznych” i odciążyć finansowo samorządy, które nie są w stanie samodzielnie pokryć wielomilionowych kosztów utylizacji i rekultywacji?* uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Jeżeli chodzi o historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi, poinformować należy, że kwestie zanieczyszczenia powierzchni ziemi (gleby i ziemi) w zależności od czasu wystąpienia zanieczyszczenia, uregulowane są:

- w ustawie Poś, która obejmuje zanieczyszczenie gleby i ziemi spowodowane przed 30 kwietnia 2007 r., zwane historycznym zanieczyszczeniem powierzchni ziemi,
- w ustawie o zapobieganiu szkodom środowisku i ich naprawie²⁴, zwanej dalej „ustawą szkodową”, która obejmuje zanieczyszczenie gleby i ziemi powstałe po 30 kwietnia 2007 r. w wyniku działalności stwarzającej ryzyko szkody w środowisku, zwane szkodą w środowisku w powierzchni ziemi.

Zwracamy uwagę, że przepisy te koncentrują się na kwestii zanieczyszczenia gleby i ziemi, które zostały szczegółowo zdefiniowane w tych przepisach, a zatem nie znajdują zastosowania do składowisk odpadów, w tym żużli.

---

²⁴ Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom środowisku i ich naprawie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2187).

Przepisy obu ustaw są analogiczne w zakresie procedur postępowania, organów administracji właściwych do przedmiotowej sprawy, kryterium oraz sposobu oceny zagrożenia dla zdrowia ludzi i środowiska, dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko oraz sposobu przeprowadzenia remediacji.

Zanieczyszczenie powierzchni ziemi ocenia się na podstawie przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi. Za dopuszczalną zawartość w glebie i w ziemi substancji powodującej ryzyko uznaje się taką zawartość, poniżej której żadna z funkcji pełnionych przez powierzchnię ziemi nie jest znacząco naruszona. Dopuszczalne zawartości substancji powodujących ryzyko określono w rozporządzeniu w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi²⁵. Na liście substancji powodujących ryzyko szczególnie istotnych dla ochrony powierzchni ziemi określonej w załączniku nr 1 do ww. rozporządzenia znajdują się m.in. metale ciężkie. W rozporządzeniu tym, określono również etapy identyfikacji terenów zanieczyszczonych oraz rodzaje działalności mogących z dużym prawdopodobieństwem powodować historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi, wraz z przykładowymi dla tych działalności zanieczyszczeniami oraz metodyki referencyjne prowadzenia badań zanieczyszczenia gleby i ziemi. W rozporządzeniu wymieniono m.in. instalacje do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

Przepisy ustawy szkodowej stosuje się do szkody w środowisku w powierzchni ziemi spowodowanej przez działalność stwarzającą ryzyko szkody w środowisku, która prowadzona jest przez podmiot korzystający ze środowiska. Działalności stwarzające ryzyko szkody w środowisku zostały wymienione w art. 3 ustawy szkodowej.

Zgodnie z przepisami ustawy Poś oraz przepisami ustawy szkodowej, w przypadku stwierdzenia zanieczyszczenia powierzchni ziemi należy przeprowadzić jej remediację. Remediację przeprowadza się zgodnie z ustalonym w drodze decyzji planem remediacji. Organem właściwym do ustalenia planu remediacji jest regionalny dyrektor ochrony środowiska (rdoś).

Ponadto, zgodnie z obowiązującymi przepisami w Polsce prowadzi się identyfikację gleb zanieczyszczonych. Na podstawie ustawy Poś Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska prowadzi rejestr historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, natomiast na podstawie ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie prowadzony jest rejestr szkód w środowisku. Oba rejestry są prowadzone w jednym systemie elektronicznym.

Jak wskazano powyżej gleba i ziemia w okolicy hałdy w Siechnicach będzie podlegała dalszym badaniom w związku z analizą potencjalnego historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi wpisanego do rejestru.

---

²⁵ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1395, z 2024 r. poz. 1657).

W przypadku przedsięwzięcia polegającego na remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi lub działań naprawczych w przypadku szkody w środowisku w powierzchni ziemi możliwe jest uzyskanie dofinansowania przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w ramach programu priorytetowego NFOŚiGW "Ochrona powierzchni ziemi Część 2) Remediacja powierzchni ziemi objętej szkodą w środowisku albo zanieczyszczeniem historycznym". Beneficjentem tego programu mogą być regionalne dyrekcje ochrony środowiska, a dofinansowanie udzielane jest w formie przekazania środków do 100% kosztów kwalifikowanych.

W odniesieniu do wielkoobszarowych terenów zdegradowanych informuję, że w celu rozwiązania problemu składowisk i innych miejsc gromadzenia odpadów na terenach państwowych zakładów przemysłowych, które powstały w przeszłości przed obowiązywaniem szczegółowych, współczesnych przepisów regulujących gospodarowanie odpadami i ochronę środowiska (tj. przed 1 października 2001 r.), przyjęto ustawę z dnia 16 czerwca 2023 r. o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych²⁶, tzw. ustawę o WTZ. W załączniku do ustawy o WTZ wymienionych jest pięć terenów²⁷, które uznano za wymagające podjęcia pilnej interwencji w celu zabezpieczenia życia i zdrowia ludności oraz stanu środowiska. Pragniemy zwrócić uwagę, że na liście tej nie znajduje się hałda w Siechnicach.

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 7 ustawy o WTZ, jako wielkoobszarowy teren zdegradowany (WTZ) należy rozumieć teren o powierzchni przynajmniej 10 ha, na którym znajduje się składowisko historycznych odpadów przemysłowych lub miejsce gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych wraz z sąsiadującymi obszarami, na których występuje istotne zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska spowodowane emisją w rozumieniu art. 3 pkt 4 ustawy Poś, z tego składowiska lub miejsca. W związku z tą definicją należy uznać, że do stwierdzenia, czy dana działka wchodzi w skład WTZ konieczne jest spełnienie wyżej wymienionych w przepisie przesłanek. Co więcej, należy wskazać, że załącznik do ustawy o WTZ zawiera zamkniętą listę rozpoznanych WTZ.

Ponadto ustawa o WTZ zawiera przepisy dotyczące procedury identyfikacji nowych, jeszcze nierozpoznanych WTZ. Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy o WTZ właściwy organ²⁸ informuje wojewódzki inspektorat ochrony środowiska (wioś) o nierozpoznanym WTZ. Następnie zgodnie z art. 3 ust. 3-5 ustawy o WTZ wioś weryfikuje, z udziałem wskazanych w tych przepisach organów i instytucji, informacje o WTZ przekazane przez właściwy organ. Po weryfikacji otrzymanych

---

²⁶ (Dz. U. z 2023 r. poz. 1719)

²⁷ Tereny:

- Zakładów Chemicznych „Zachem” w Bydgoszczy,
- Zakładów Chemicznych „Organika-Azot” w Jaworznie,
- Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach,
- Zakładów Przemysłu Barwników „Boruta” w Zgierzu,
- Zakładów Włókien Chemicznych „Wistom” w Tomaszowie Mazowieckim.

²⁸ Wójt, burmistrz albo prezydent miasta, a dla terenu zamkniętego – regionalny dyrektor ochrony środowiska.

danych, wioś przekazuje zgodnie z art. 3 ust. 6 ustawy o WTZ informacje o nierozpoznanym WTZ do GIOŚ. Dodatkowo, zgodnie z art. 3 ust. 7 ustawy WTZ, wioś może samodzielnie zidentyfikować nierozpoznany WTZ w ramach zadań Inspekcji Ochrony Środowiska i przekazać tę informację do GIOŚ. Po otrzymaniu z wioś informacji o nierozpoznanym WTZ, GIOŚ zgodnie z art. 3 ust. 8 wpisuje teren do ewidencji wielkoobszarowych terenów zdegradowanych (ewidencji WTZ). Zgodnie z art. 3 ust. 12 GIOŚ przekazuje wyciąg z ewidencji WTZ do MKiŚ, a na tej podstawie MKiŚ może ewentualnie wszcząć proces legislacyjny w celu zmiany załącznika do ustawy WTZ w miarę dostępności środków na ten cel. GIOŚ pismem z dnia 24 lutego 2026 r. przekazał MKiŚ zbiorczy wyciąg z ewidencji WTZ. Aktualnie trwa analiza otrzymanych dokumentów. Należy jednak podkreślić, że hałda w Siechnicach dotychczas nie została zgłoszona i wpisana do przedmiotowej ewidencji. Zgłoszenie takie wymaga bowiem w szczególności spełnienia wyżej opisanych przesłanek zawartych w definicji WTZ.

Jednostki samorządu terytorialnego (JST) w miarę dostępności odpowiednich środków finansowych zobowiązane są do przeprowadzenia na WTZ najpierw szczegółowego badania i oceny występujących zanieczyszczeń, a następnie zabezpieczenia lub zagospodarowania historycznych odpadów i ograniczenia wpływu wywołanego przez nie na środowisko i zdrowie ludzi.

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)²⁹ daje możliwość pozyskania finansowania na kompleksową ocenę stanu środowiska oraz przygotowanie projektu planu poprawy stanu środowiska na WTZ (ok. 100 mln zł)³⁰. Inwestycja KPO w zakresie kompetencji MKiŚ jest wdrażana przy zaangażowaniu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW), który pełni rolę Jednostki Wspierającej (JW). W wyniku przeprowadzonego naboru NFOŚiGW podpisał umowy ze wszystkimi 5 jednostkom samorządu terytorialne (JST), które realizują projektu dot. ww. WTZ.

Dzięki działaniom MKiŚ, pomimo, że inwestycja na WTZ jest finansowana z komponentu pożyczkowego KPO to dla JST w zakresie kosztów kwalifikowanych dofinansowanie w tym zakresie jest w pełni bezzwrotne, a zatem to Skarb Państwa ponosi główny ciężar finansowania działań w ramach inwestycji.

Informuję również, że NFOŚiGW w dniu 4 lipca 2025 r. uruchomił uzupełniający program³¹, który umożliwia sfinansowanie podatku VAT dla projektów na WTZ finansowanych ze środków KPO. Wszystkie JST objęte wsparciem na działania na

---

²⁹ Inwestycja B3.2.1 „Inwestycje w neutralizację ryzyka i rekultywację wielkoobszarowych terenów przemysłowych i Morza Bałtyckiego”

³⁰ Wskaźnik B16L „Dokumentacja dotycząca inwestycji związanych z terenami lądowymi i morskimi, które są narażone na obecność zanieczyszczeń lub substancji niebezpiecznych”

³¹ „Współfinansowanie przedsięwzięć realizowanych w ramach inwestycji B3.2.1 Krajowego Planu Odbudowy” [<https://www.gov.pl/web/nfosigw/wspolfinansowanie-przedsiwziec-realizowanych-w-ramach-inwestycji-b321-krajowego-planu-odbudowy>]

WTZ w ramach KPO złożyły wnioski o dofinansowanie. Całkowite wnioskowane wsparcie w ramach programu wynosi ok. 22 mln zł.

Zakłada się, że aktualnie wykonywane projekty na WTZ finansowane z KPO, których zakończenie planowane jest w trzecim kwartale 2026 r., pomogą w pozyskaniu dalszego finansowania ze środków unijnych w przyszłości na etapie projektów inwestycyjnych dotyczących poprawy stanu środowiska na WTZ, których realizacja doprowadzi do eliminacji zagrożeń występujących na tych terenach. Aktualnie prowadzone są już prace nad przygotowaniem Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2028-2034.

Odnosząc się do kwestii usuwania nielegalnie nagromadzonych odpadów, przeprowadzenie procedury usuwania odpadów powodujących zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi lub środowiska należy do obowiązków organów administracji terenowej, które tym samym są odpowiedzialne za ich realizację. W zależności od rodzaju stwierdzonego naruszenia – działania te powinny być podejmowane na podstawie art. 47 lub 26 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach³².

W przypadku braku realizacji decyzji nakładającej obowiązek usunięcia odpadów albo niewykonania obowiązku usunięcia odpadów wynikającego z mocy prawa przez posiadacza odpadów zastosowanie mają przepisy o egzekucji w administracji oraz o ordynacji podatkowej. W wyniku postępowania egzekucyjnego posiadacz powinien usunąć odpady. Jeżeli zastosowane środki egzekucyjne nie doprowadzą do wykonania obowiązku o charakterze niepieniężnym, właściwy organ ochrony środowiska powinien przeprowadzić wykonanie zastępcze decyzji. Wspomniane wyżej procedury usuwania odpadów mają również zastosowanie w przypadku odpadów innych niż niebezpieczne.

Odrębnym trybem w przypadkach, gdy odpady powodują zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub środowiska i konieczne jest ich niezwłoczne usunięcie jest tryb określony w art. 26a ustawy o odpadach. Ww. artykuł pozwala organom administracji (*w zależności od właściwości jest to regionalny dyrektor ochrony środowiska, marszałek województwa, starosta, wójt, burmistrz lub prezydent miasta*) do podjęcia się usunięcia nielegalnie nagromadzonych odpadów. Natomiast po usunięciu i zagospodarowaniu nielegalnie nagromadzonych odpadów organ żąda od posiadacza odpadów odpowiedzialnego za gospodarowanie odpadami zwrotu poniesionych przez siebie kosztów.

Niemniej jednak należy podkreślić, że w każdym przypadku to posiadacz odpadów, który nielegalnie nagromadził odpady, powinien zostać obciążony kosztami ich usunięcia zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” wyrażoną w art. 7 ustawy Poś. W ustawie o odpadach wprowadzono szereg regulacji wskazujących, iż za

---

³² Dz.U. z 2023 r. poz. 1587, ze zm.

zagospodarowanie odpadów odpowiada posiadacz odpadów, wraz z poniesieniem wszystkich kosztów w tym zakresie.

Odnosząc się do problemu finansowania usuwania odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania, należy poinformować, że w 2024 r. w resorcie klimatu i środowiska podjęto prace legislacyjne w celu stworzenia nowego – tymczasowego – źródła finansowania do usuwania nielegalnie nagromadzonych odpadów. Ich rezultatem jest uchwalona w dniu 21 listopada 2024 r. ustawa o zmianie ustawy o odpadach oraz ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw³³. Przepisy wskazanej ustawy umożliwiają przekazanie jednostkom samorządu terytorialnego środków z rezerwy celowej budżetu państwa na usuwanie nielegalnie nagromadzonych odpadów w wysokości do 99% kosztów realizacji tych zadań. Możliwość wnioskowania o wskazane środki mają lokalizacje, dla których wydana została decyzja w trybie art. 26a ustawy o odpadach, w ramach której stwierdza się konieczność niezwłocznego usunięcia odpadów ze względu na stwierdzone zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub środowiska.

W tym celu w ustawie budżetowej na 2025 r. udało się zabezpieczyć środki w wysokości 200 mln zł, dzięki którym udało się usunąć odpady z 7 lokalizacji w całości i z 3 lokalizacji w części. Również w ustawie budżetowej na 2026 r. zostały zabezpieczone środki w wysokości 200 mln zł na ww. cel. Wskazane środki umożliwiają rozpoczęcie usuwania odpadów w 8 lokalizacjach, a w 3 lokalizacjach proces usuwania odpadów rozpoczęty w 2025 r. jest kontynuowany. Kolejne środki z rezerwy celowej budżetu państwa w zależności od ostatecznego kształtu ustawy budżetowej będą dostępne w 2027 r.

Ponadto w 2025 r. został ogłoszony nowy program dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) pn. „Usuwanie nielegalnie nagromadzonych odpadów”, dla którego budżet wynosi 500 mln zł. Ww. program jest dedykowany przedsięwzięciom realizowanym na podstawie art. 26a ustawy o odpadach. W 2025 r. dla 14 lokalizacji, które nie uzyskały środków z rezerwy celowej budżetu państwa na 2025 r. zostały przewidziane środki w wysokości ok. 100 mln zł w ramach wskazanego programu NFOŚiGW. Analogiczne uzupełnienie finansowania ze środków NFOŚiGW jest planowane w roku 2026. Na ten moment hałda pohutnicza w Siechnicach nie znajduje się na liście lokalizacji wskazanych do dofinansowania w programie. W ramach zakończonych w poprzednich latach naborów w ramach programu priorytetowego „Usuwanie porzuconych odpadów” nie aplikowano o środki na sfinansowanie tego zadania. Aktualnie oferta NFOŚiGW nie przewiduje innych możliwości wsparcia finansowego przedsięwzięć polegających na usuwaniu nielegalnie nagromadzonych odpadów niebezpiecznych.

---

³³ Dz.U. z 2024 poz. 1834

Jednocześnie, z uwagi na niewystarczające środki, w obecnej chwili przewidziane jest dofinansowanie wyłącznie dla miejsc, gdzie zgromadzone odpady generują największe zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub środowiska i konieczne jest ich niezwłoczne usunięcie. Takie miejsca stanowią przede wszystkim lokalizacje, które nie są technicznie przystosowane do gromadzenia lub magazynowania odpadów, a konieczność ich niezwłocznego usunięcia w wielu przypadkach wynika z możliwego przedostania się substancji niebezpiecznych do środowiska związanego np. z rozszczelnieniem beczek tudzież mauzerów lub brakiem utwardzonego podłoża na którym znajdują się odpady.

Biorąc pod uwagę kwestie zawarte w pytaniu 3. *Jakie kroki interwencyjne zamierza podjąć Ministerstwo w sprawie hałdy pohutniczej w Siechnicach, aby ostatecznie zabezpieczyć ten teren i wyeliminować ryzyko skażenia wód gruntowych zasilających aglomerację wrocławską? Czy planowane są działania wobec właściciela oraz ewentualne uruchomienie środków z NFOŚiGW na ten konkretny cel?*, pragnę zwrócić uwagę, że informacje przedstawione powyżej nie wskazują, że hałda w Siechnicach aktualnie stanowi rozpoznany wielkoobszarowy teren zdegradowany lub potwierdzone historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi lub miejsce nieprzeznaczone do składowania lub magazynowania odpadów. Natomiast na podstawie wyżej opisanych przepisów właściwe organy mogą podejmować dalsze działania związane z rozpoznaniem przedmiotowego terenu, stosownie do zakresu kompetencji.

Z wyrazami szacunku,

Z up. Ministra

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM.